

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 5Co/561/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1112200626
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Juraj Považan
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2013:1112200626.2

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v právnej veci navrhovateľa: Bratislavská vodárenská spoločnosť, a.s. so sídlom Prešovská 48, Bratislava, IČO : 35 850 370, zast. JUDr. Petrom Škultéty, advokátom so sídlom Heydukova 3, Bratislava, P.O.BOX 302 Bratislava, proti odporcovi: Mgr. Miloš Španír - ŠPIGI PRODUCTION, miesto podnikania Jelenia 3133/3, Bratislava, IČO: 35 268 964, o zaplatenie 67,02 € s prísl., na odvolanie odporcu proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava I zo dňa 15. augusta 2013 č.k. 10C 88/2012-69 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e** .

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa nepriznal odporcovi oslobodenie od súdnych poplatkov z dôvodu nesplnenia podmienok na jeho oslobodenie podľa ust. § 138 ods. 1 O.s.p., keď odporca nepredložil súdu žiadne požadované doklady a teda ani nepreukázal existenciu takých majetkových pomerov, ktoré by odôvodňovali priznanie oslobodenia od platenia súdnych poplatkov. Skutočnosť, že odporca bol v inom súdnom konaní oslobodený od súdnych poplatkov automaticky neznamená, že mu vznikol nárok na priznanie oslobodenia od poplatkovej povinnosti aj v iných prebiehajúcich súdnych konaniach, nakoľko splnenie predpokladov na oslobodenie od súdnych poplatkov sa posudzuje v každom jednom konaní osobitne, a to s prihliadnutím na osobitosti konkrétneho prípadu (napr. na výšku súdneho poplatku, ktorú má účastník v danom konaní zaplatiť).

V zákonnej lehote doručenom odvolaní voči uzneseniu odporca uviedol, že opätovne žiada o oslobodenie od súdneho poplatku, na zaplatenie ktorého bol vyzvaný, s odvolaním sa na konanie vedené na Okresnom súde Bratislava I pod sp.zn. 28Cb/262/2010, kde vyplnil príslušnú žiadosť a tlačivo a súd jeho žiadosti vyhovel. Odvtedy sa jeho finančná situácia nezmenila a do uvedeného konania požadované doklady doložil.

Odvolací súd preskúmal napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa podľa § 212 ods. 1 O.s.p., odvolanie odporcu prejednal bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p., a dospel k záveru, odvolaniu odporcu nie je možné vyhovieť.

Proti uzneseniu č.k. 15 Ro/2/2012-22, doručenému odporcovi dňa 16.02.2012, ktorým mu súd uložil zaplatiť v lehote 10 dní súdny poplatok za podaný odpor vo výške 16,50 €, podal odporca odvolanie s tým, že návrh považuje za neopodstatnený, súdny poplatok za podaný odpor momentálne nie je schopný uhradiť lebo je nezamestnaný a bez príjmu.

Na výzvu súdu doručenú odporcovi dňa 18.04.2012, či podanie odporcu možno považovať za návrh na oslobodenie od platenia súdnych poplatkov odpovedal odporca

podaním doručeným súdu dňa 23.04.2012 nasledovne : „Okresný súd Bratislava 1 rozhoduje vo veci 28Cb/262/2010 o oslobodení mojej osoby od súdnych poplatkov z tohto dôvodu súd žiadam aby rozhodnutie o súdnom poplatku rozhodoval až po rozhodnutí príslušného súdu.“ Z úradného záznamu zo dňa 29.05.2012 vyplýva, že bolo nahliadnuté do spisu sp.zn. 28Cb/262/2010, v ktorom sa nachádza tlačivo na oslobodenie od platenia súdnych poplatkov doručené odporcom dňa 28.03.2012 a o ktorom do uvedeného dňa rozhodnuté nebolo.

Nakoľko z podania odporcu doručeného súdu dňa 17.02.2012 nie je zrejmé, či ním odporca žiada o oslobodenie od súdneho poplatku, výzvou doručenou odporcovi dňa 09.05.2013 bol pre prípad jeho žiadosti o oslobodenie od platenia súdneho poplatku opätovne vyzvaný na zaslanie vyplneného tlačiva, ktorým sa preukazujú pomery účastníka žiadajúceho o oslobodenie od súdnych poplatkov, s preukázaním skutočností ktoré uvedie v tlačive, príslušnými dokladmi.

Podaním doručeným súdu elektronickou poštou dňa 20.05.2013, bez zaručeného elektronického podpisu, odporca uviedol : „ Týmto by som chcel dať do pozornosti súdu uznesenie Okresného súdu Bratislava I. zo dňa 30.11.2012 pod spis zn.: 28Cb/262/2010, kde som bol od súdnych poplatkov oslobodený.“

Podľa § 2 ods. 1 písm. a) zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zák. č. 71/1992 Zb.“) poplatníkom je navrhovateľ poplatkového úkonu, ak je podľa sadzobníka ustanovený poplatok z návrhu.

Podľa § 5 ods. 1 písm. a) zák. č. 71/1992 Zb. poplatková povinnosť vzniká podaním návrhu, odvolania a dovolania alebo žiadosti na vykonanie poplatkového úkonu, ak je poplatníkom navrhovateľ, odvolateľ alebo dovolateľ.

Podľa § 6 ods. 1 zák. č. 71/1992 Zb. sadzba poplatku je uvedená v sadzobníku percentom zo základu poplatku (ďalej len „percentná sadzba“) alebo pevnou sumou.

Podľa § 8 ods. 1 zák. č. 71/1992 Zb. poplatok za podanie návrhu alebo žiadosti, poplatok za uplatnenie námietky zaujatosti v konkurznom konaní alebo reštrukturalizačnom konaní podľa osobitného predpisu a poplatok za konanie o dedičstve je splatný vznikom poplatkovej povinnosti.

Podľa § 10 ods. 1 veta prvá a druhá zák. č. 71/1992 Zb. ak nebol zaplatený poplatok splatný podaním návrhu na začatie konania alebo dovolania, prvostupňový súd vyzve poplatníka, aby poplatok zaplatil v lehote, ktorú určí spravidla v lehote desiatich dní od doručenia výzvy; ak aj napriek výzve poplatok nebol zaplatený v lehote, súd konanie zastaví. O následkoch nezaplatenia poplatku musí byť poplatník vo výzve poučený.

Podľa § 10 ods. 6 zák. č. 71/1992 Zb. ak v lehote na podanie odvolania proti uzneseniu o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku je podaná žiadosť o oslobodenie od súdnych poplatkov a súd aspoň čiastočne oslobodenie prizná, zrušuje sa

- 3 -

uznesenie o zastavení konania. Ak došlo len k čiastočnému oslobodeniu, súd vyzve na zaplatenie súdneho poplatku v takom rozsahu, ktorého sa oslobodenie netýka.

Jedným zo základných práv občana je právo domáhať sa určeným spôsobom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde. Toto právo má každý, teda aj ten, kto nemá finančné prostriedky na zaplatenie súdneho poplatku. Preto aj keď zákon určí povinnosť uhradiť súdny poplatok ako podmienku postupu pri uplatňovaní práva v civilnom procese, súčasne upravuje okolnosti, za ktorých možno túto podmienku odpustiť. Tie potom nerozlišujú potenciálnych žiadateľov o túto výnimku podľa spôsobu a okolností, za ktorých vznikol problém, ktorý je predmetom konania a nerozlišujú účastníka podľa povolania či profesie, ani neurčujú kritéria dĺžky vedomosti o povinnosti uhradiť súdny poplatok.

Podľa § 138 ods. 1 O.s.p. na návrh môže súd priznať účastníkovi celkom alebo sčasti oslobodenie od súdnych poplatkov, ak to pomery účastníka odôvodňujú a ak nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešne

uplatňovanie alebo bránenie práva. Ak nerozhodne súd inak, vzťahuje sa oslobodenie na celé konanie a má i spätnú účinnosť; poplatky zaplatené pred rozhodnutím o oslobodení sa však nevracajú.

Oslobodiť účastníka od platenia súdnych poplatkov podľa uvedeného zákonného ustanovenia je možné účastníkovi iba za súčasného splnenia dvoch predpokladov:

1. Odôvodňujú to pomery účastníka;
2. Nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva.

Ak čo i len jeden z uvedených predpokladov nie je splnený, súd nemôže účastníkovi priznať oslobodenie od súdnych poplatkov.

Ustanovenie § 138 ods. 1 O.s.p. umožňuje od platenia súdnych poplatkov oslobodiť nielen fyzické osoby ale aj podnikateľov / fyzické či právnické osoby / za existencie podmienok pre toto oslobodenie, pričom určujúcim kritériom pre toto oslobodenie je objektívna schopnosť zaplatiť súdny poplatok v určenej výške. Z aplikácie ust. § 138 O.s.p. nie je možné vylúčiť ani podnikateľské subjekty, nakoľko aj tieto sa môžu ocitnúť v nepriaznivých pomeroch z dôvodov nesúvisiacich s podnikaním, najmä v prípade neodvratiteľných udalostí alebo iných príjmov z dôvodu vyššej moci. Iný výklad by viedol k neodôvodnenej diskriminácii určitej skupiny účastníkov konania.

Prvostupňový súd po úvahe o uplatnení nároku navrhovateľa na priznanie oslobodenia od platenia súdnych poplatkov v súlade s ust. § 10 ods. 6 ZoSP, postupujúc podľa ust. § 138 ods. 2 O.s.p. vyzval odporcu na zdokladovanie majetkových pomerov tlačivom uverejneným ministerstvom spravodlivosti na svojom webovom sídle, na jeho vyplnenie a zdokladovanie uvádzaných skutočností.

Povinnosť preukázať nedostatok prostriedkov je na účastníkovi konania, ktorý sa domáha oslobodenia od súdnych poplatkov. Pokiaľ účastník túto povinnosť nesplní, súd zárobkové a majetkové pomery sám z úradnej povinnosti nezisťuje.

- 4 -

Po neposkytnutí žiadnej súčinnosti a nepreukázaní, či pomery odporcu (osobné, rodinné, majetkové) odôvodňujú priznanie oslobodenia od platenia súdnych poplatkov, prvostupňový súd odporcovi oslobodenie od platenia súdnych poplatkov uznesením č.k. 10C/88/2012-69, zo dňa 15.08.2013, nepriznal. Tento postup považuje odvolací súd za správny, nakoľko zákon je záväzný aj pre účastníka konania a súd vykonal niekoľko úkonov nad rámec svojich bežných postupov a povinností a nie je povinný poskytovať účastníkovi pomoc presahujúcu zákonný rozsah, už rozhodne nie v prípade, keď tento odmieta plniť pokyny súdu vyplývajúce zo zákona.

Odvolací súd teda po preskúmaní veci dospel k záveru, že napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa je vecne správne, čo viedlo k jeho potvrdeniu v zmysle § 219 ods. 1 O.s.p.

Poučenie:

Toto uznesenie nemožno napadnúť odvolaním.